

Telemarksforsking befolknings-scenarier

KDU Distriktssenterets webinar 5. desember 2019

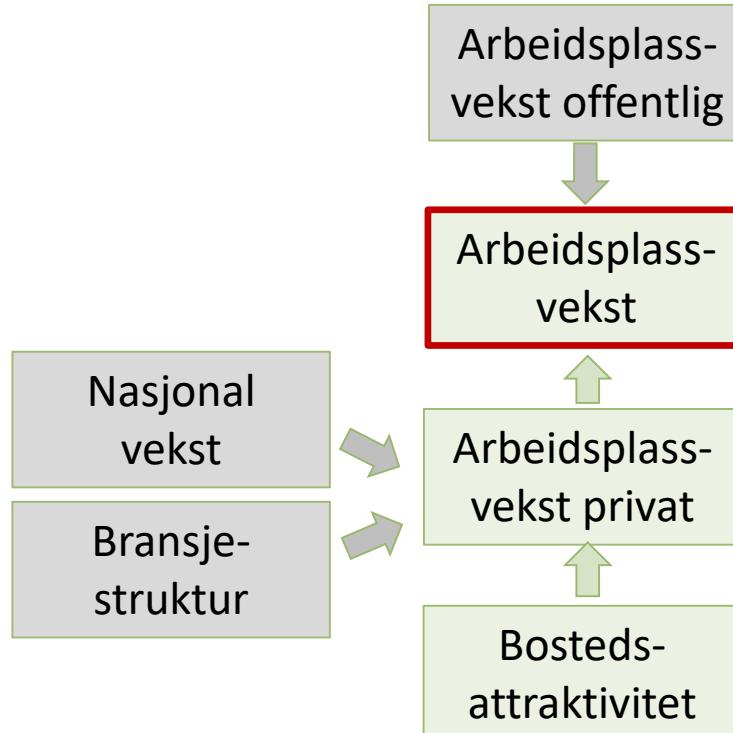
Om modellen:

1. Baserer seg på SSBs framskrivinger når det gjelder *nasjonal* utvikling av nettoinnvandring, fruktbarhet og dødelighet. Bruker alternativene hovedalternativet, høy nasjonal vekst og lav nasjonal vekst.
2. Beregner flytting ut fra Telemarksforsknings attraktivitetsmodell.
3. Gir fire ulike scenarier ut fra kommunens framtidige attraktivitet for bosetting og næringsliv: Normal, høy, lav og kommunens historiske attraktivitet (siste 10 år) for hver av de tre nasjonale framskrivingene til SSB.

Attraktivitetsmodellen

Analyser av fortid – scenerier for framtiden

Arbeidsplassvekst

Befolkningsvekst

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

Nasjonal
innvandring

Sentralitet

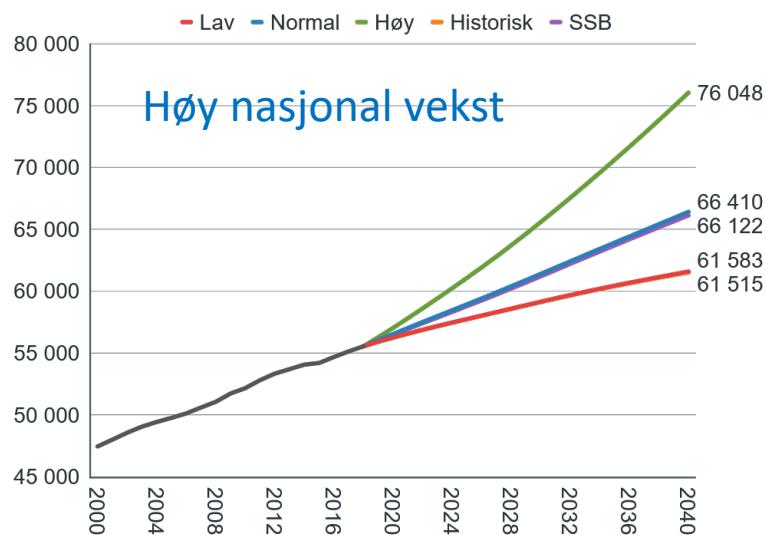
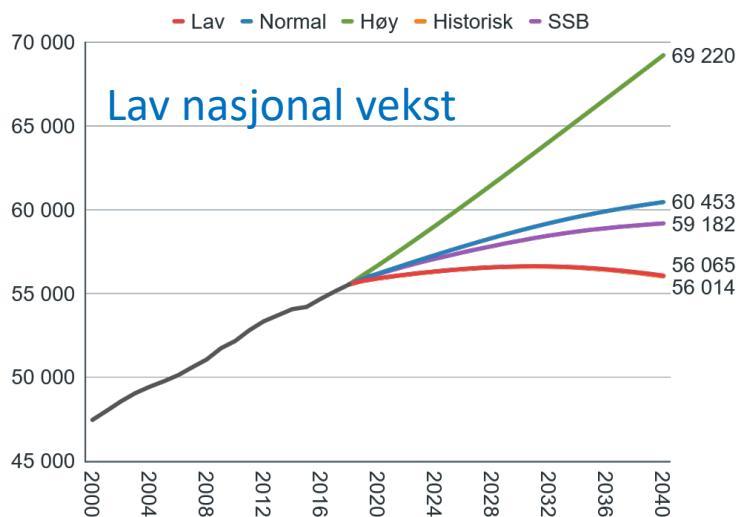
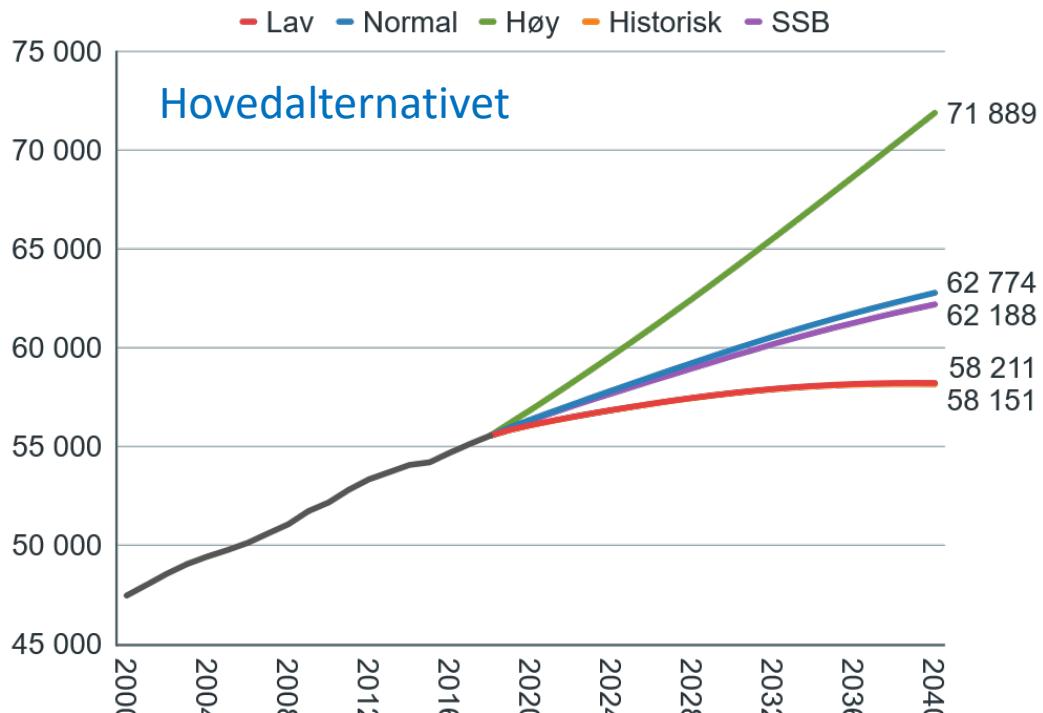
Arbeidsplass-
vekst i
nabokommuner

Scenarier

Hensikten var å få fram hvor stor usikkerhet det er for en kommune innenfor et gitt nasjonalt scenario.

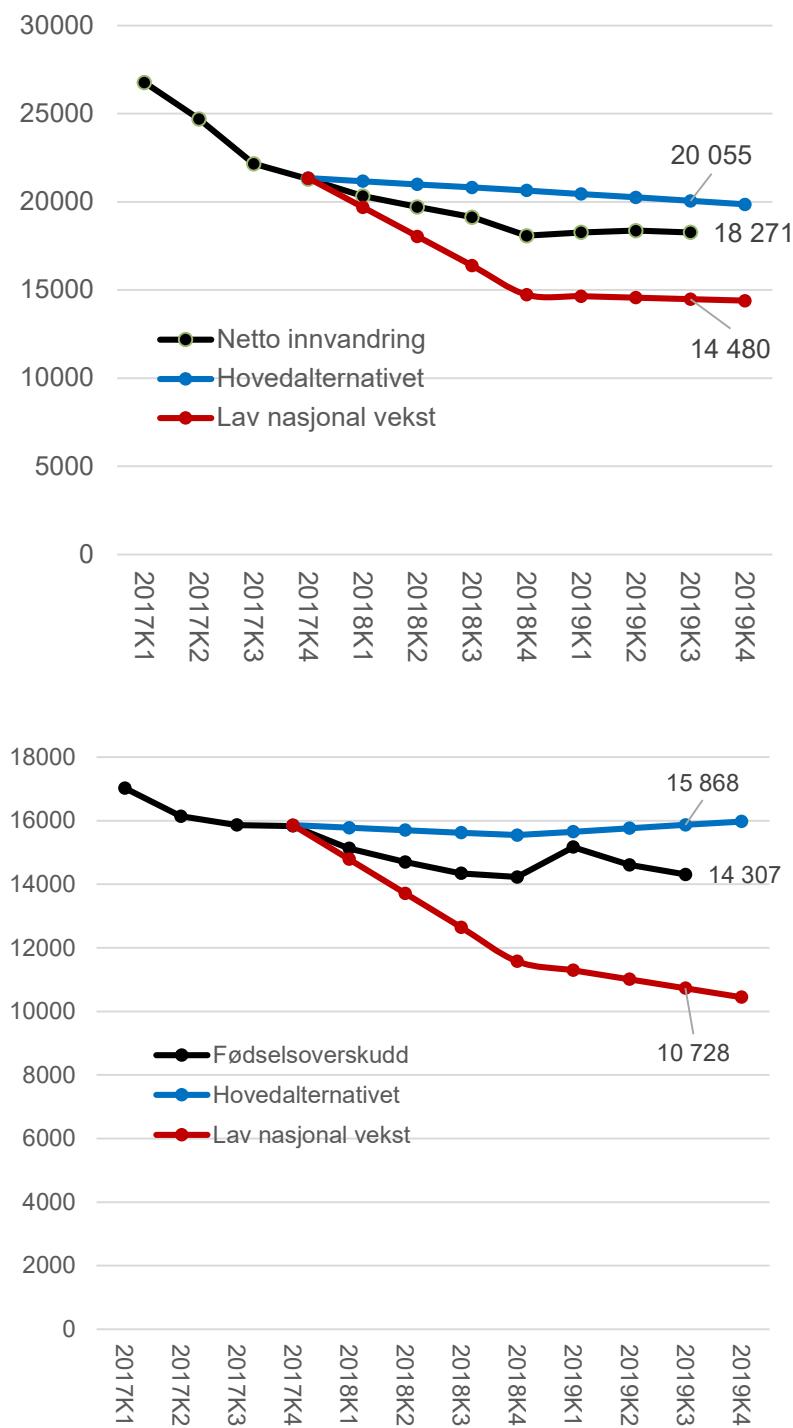
Denne usikkerheten er et uttrykk for mulighetsrommet for enkeltkommuner.

Viser hvor mye utviklingen kan påvirkes.

SSBs framskrivinger av nasjonal vekst

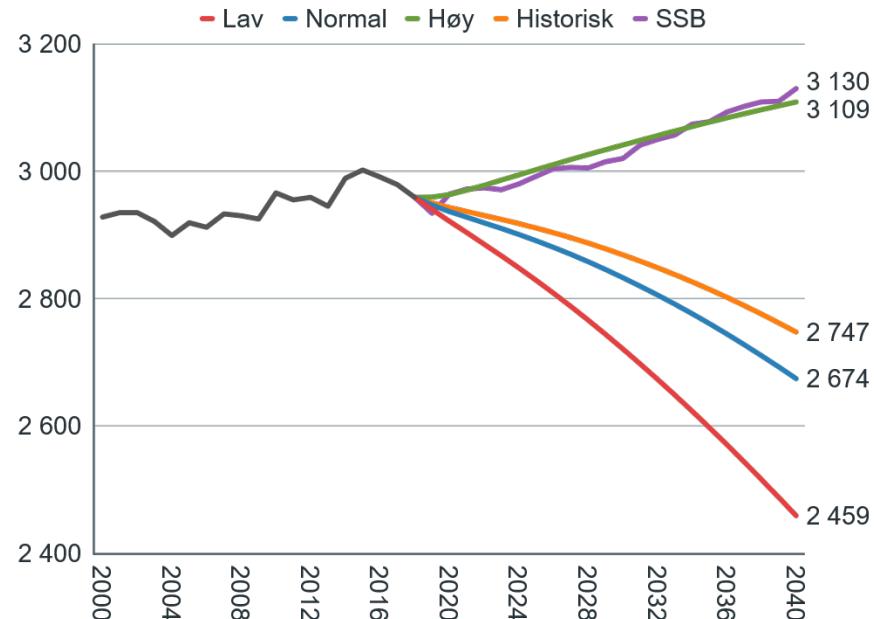
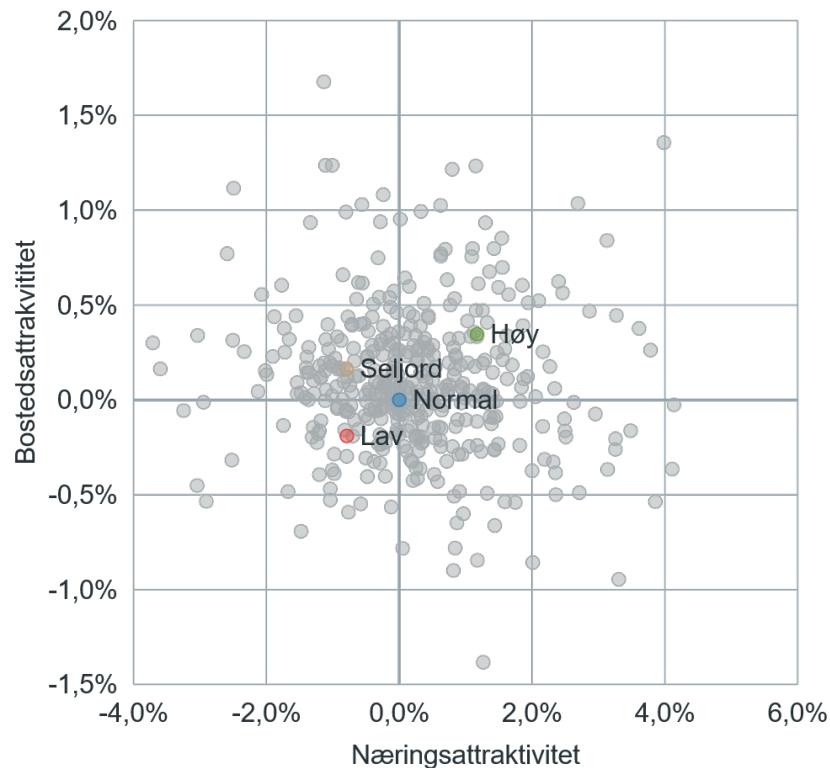
Så langt, etter 3. kvartal 2019 er den nasjonale utviklingen svakere enn SSBs hovedalternativ, men høyere enn alternativet med lav nasjonal vekst.

Scenarier

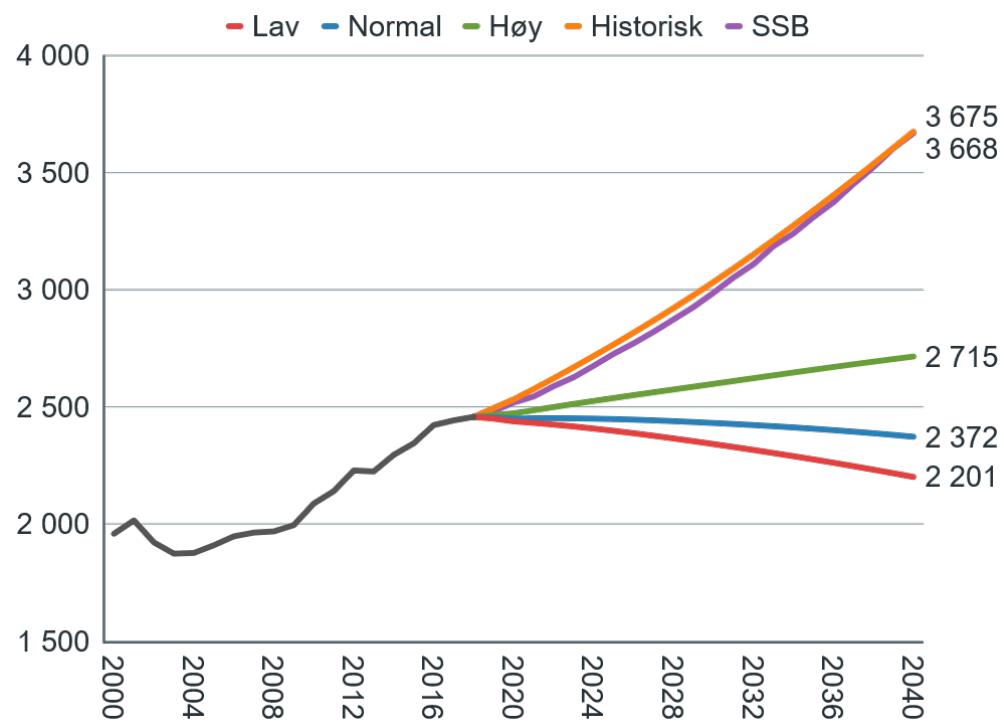
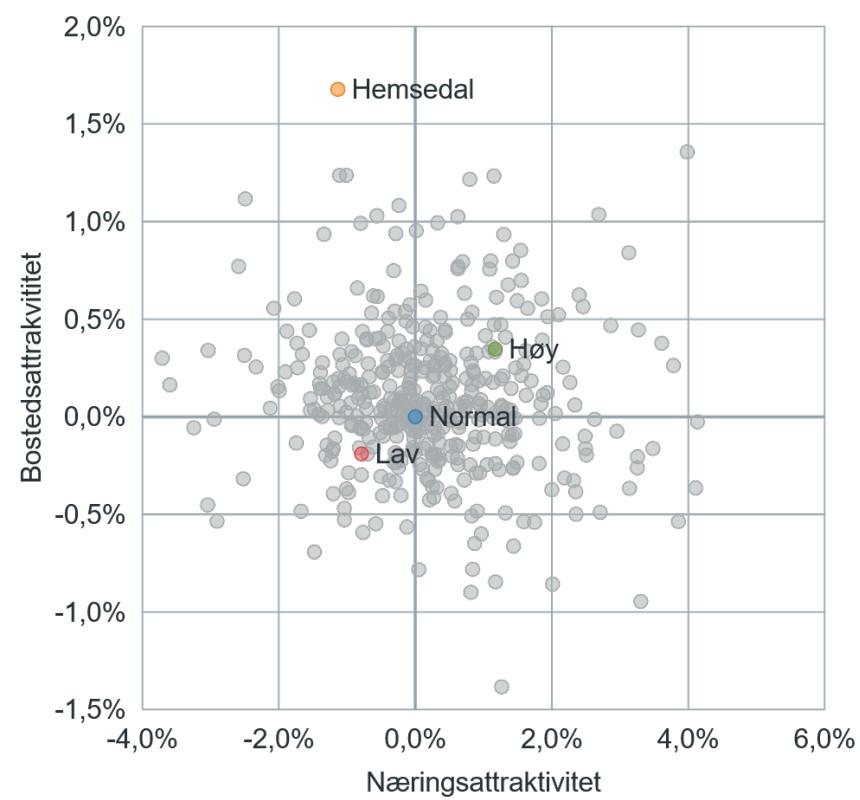
Scenariene kan hjelpe kommuner til å velge realistiske målsettinger for befolningsvekst i sine samfunnsplaner.

20-30 kommuner vil oppnå befolningsvekst over scenariet med høy attraktivitet

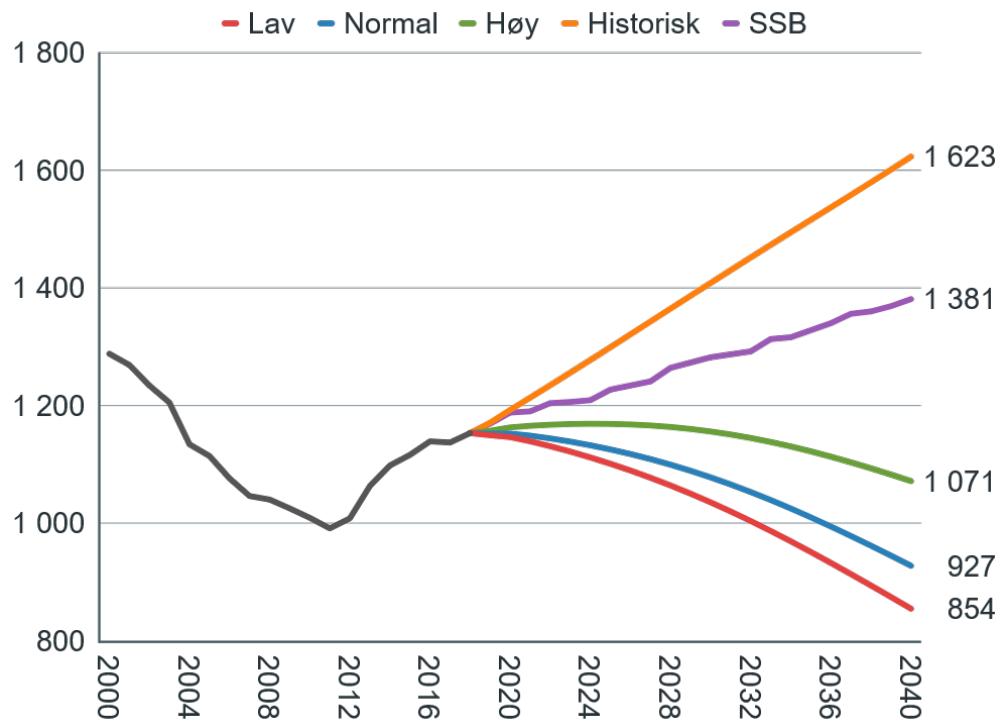
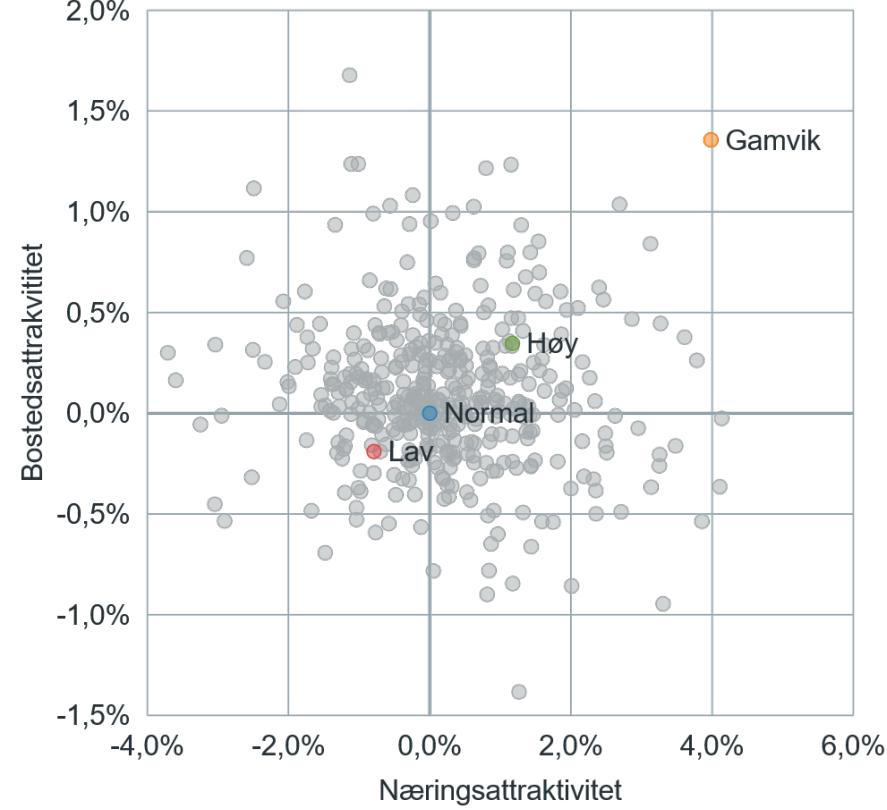
Scenarier

Eksempel Hemsedal
Høyest bostedsattraktivitet
av alle

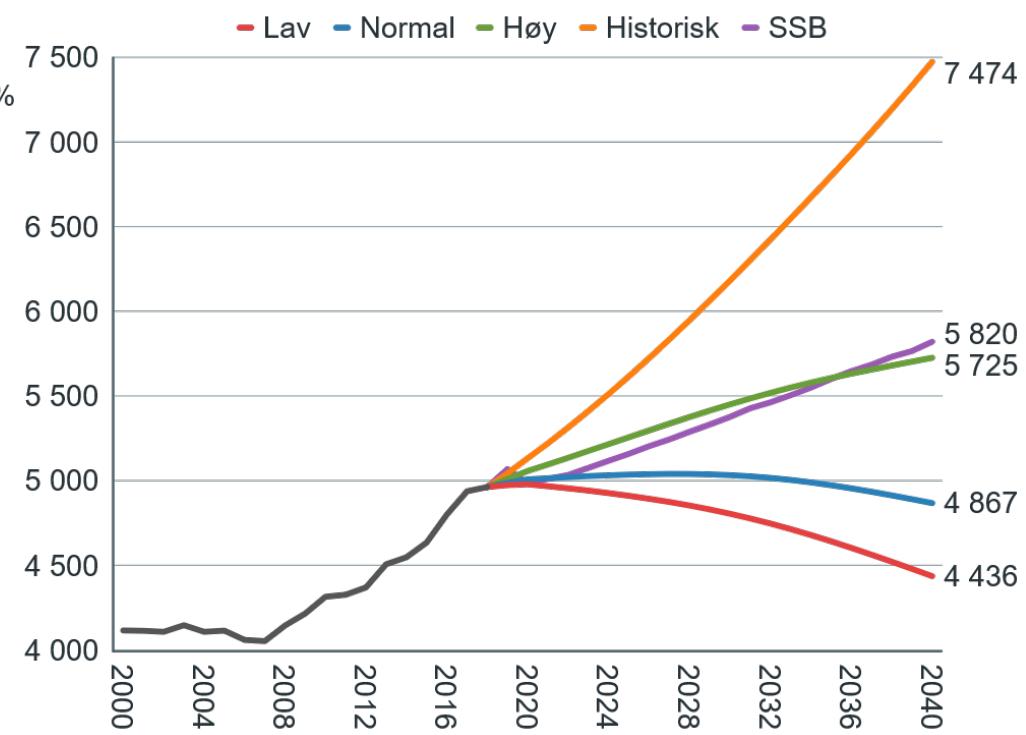
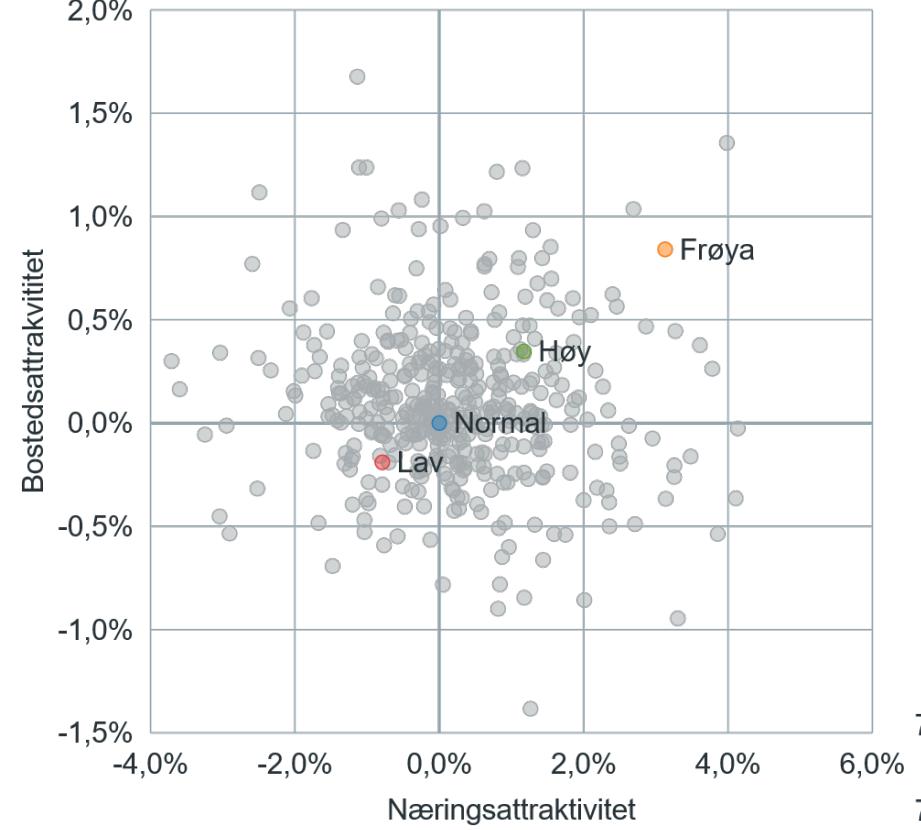
Scenarier

Eksempel Gamvik
Høyest samlet attraktivitet
av alle

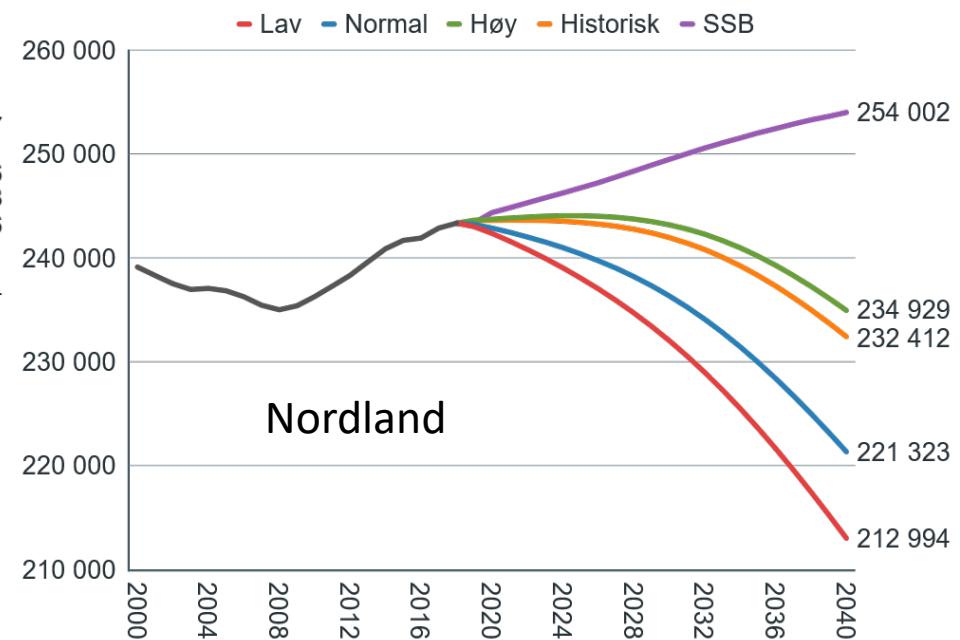
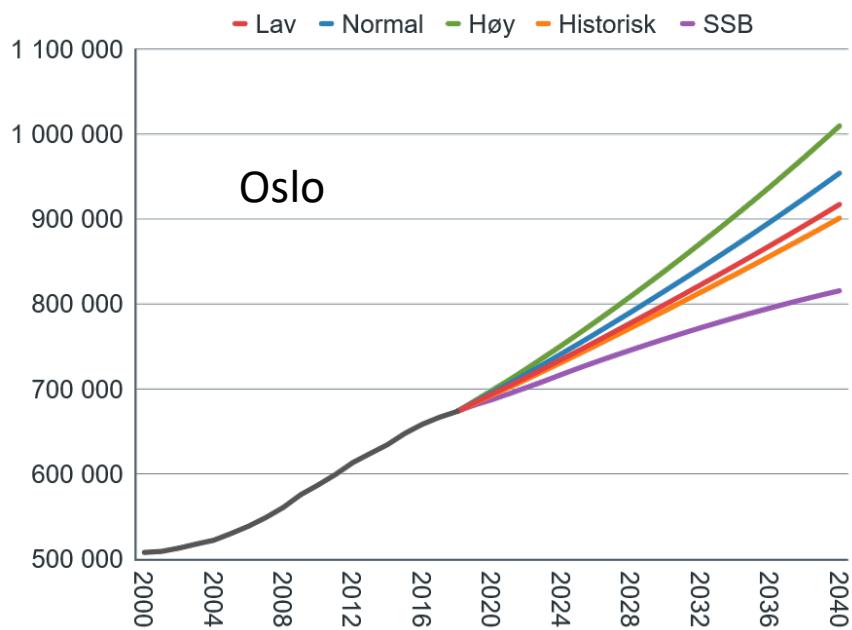

Scenarier

Eksempel Frøya

Telemarksforskins normalscenario har systematisk sterkere sentralisering enn SSBs hovedalternativ.

Og det ser ut til å
slå til.

Oslo øker sin
relative vekst.

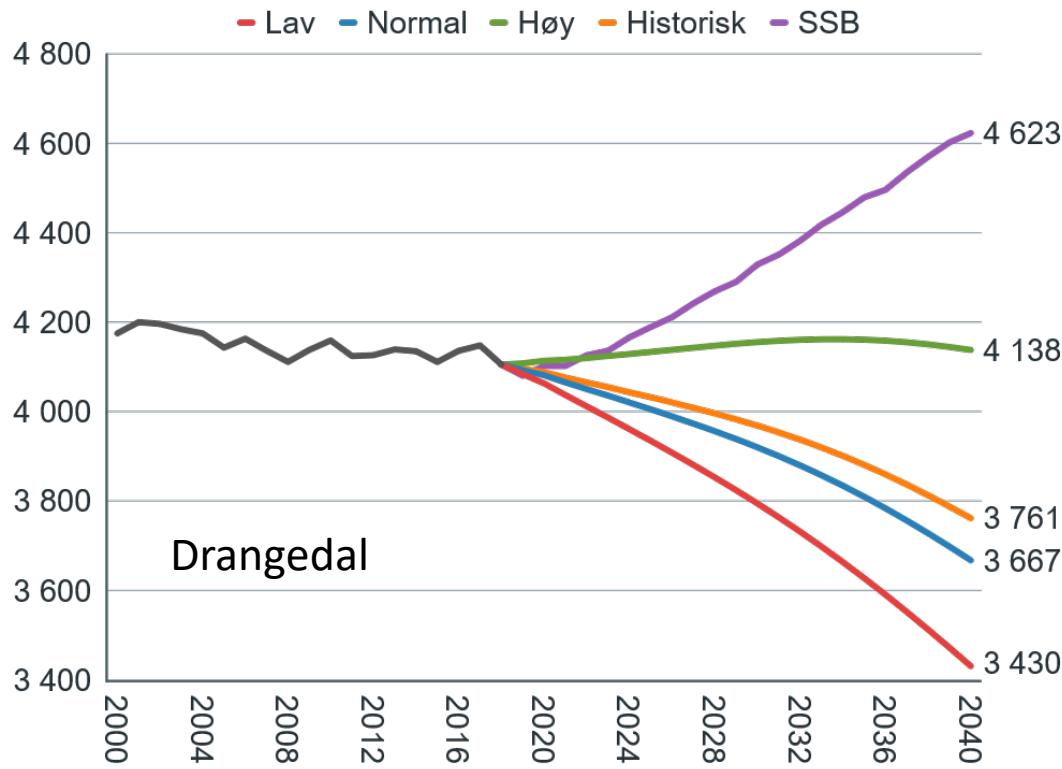
Distriktsfylkene
har lavere relativ
vekst.

	2017K1	2017K2	2017K3	2017K4	2018K1	2018K2	2018K3	2018K4	2019K1	2019K2	2019K3
Østfold	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Akershus	0,8	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,8
Oslo	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,5	0,5	0,5	0,7	0,8	0,9
Hedmark	-0,4	-0,4	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
Oppland	-0,6	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Buskerud	-0,1	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Vestfold	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	-0,2
Telemark	-0,4	-0,4	-0,5	-0,7	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,8
Aust-Agder	-0,1	-0,4	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Vest-Agder	0,0	0,0	0,7	0,6	0,6	0,4	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0
Rogaland	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
Hordaland	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Sogn og Fjordane	-0,2	-0,4	-0,7	-0,7	-0,9	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9	-1,0
Møre og Romsdal	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
Trøndelag	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Nordland	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,8	-0,8	-1,0
Troms	0,2	0,0	-0,1	-0,2	-0,4	-0,3	-0,2	-0,2	-0,5	-0,8	-1,0
Finnmark	-0,4	-0,6	-0,7	-0,7	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-1,1	-1,0	-1,0

Relativ årlig prosentvis befolkningsvekst
(prosent av folketallet), det vil si den faktiske
befolkningsveksten fratrukket
landsgjennomsnittet.

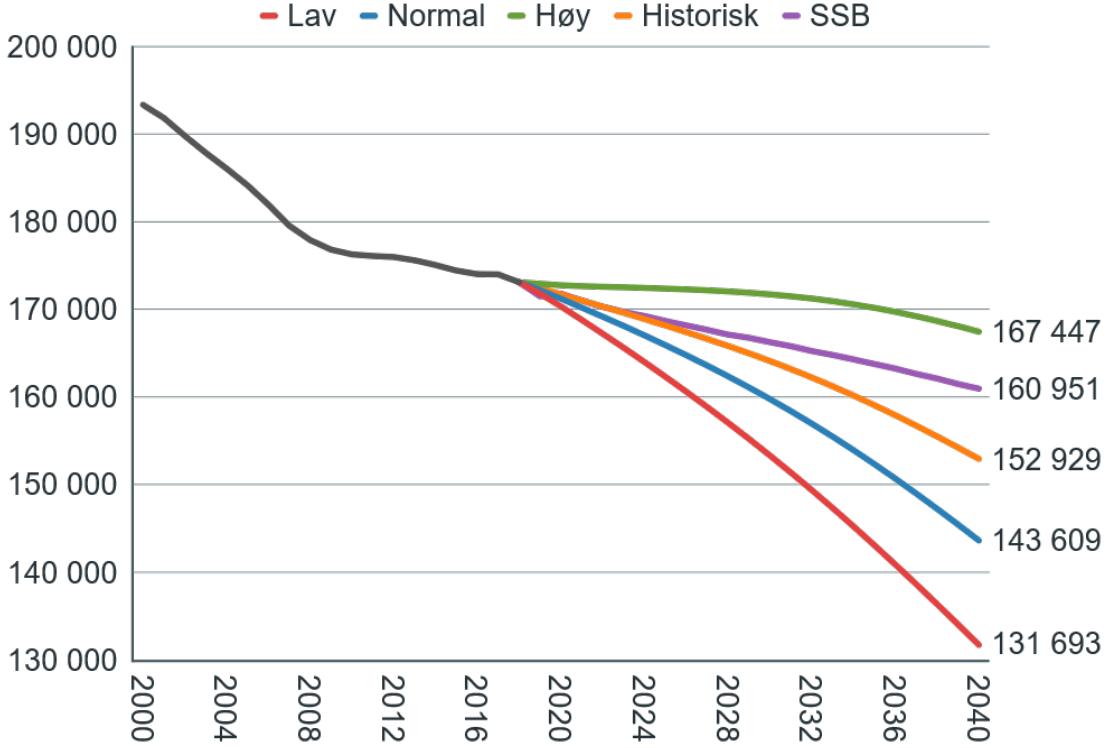
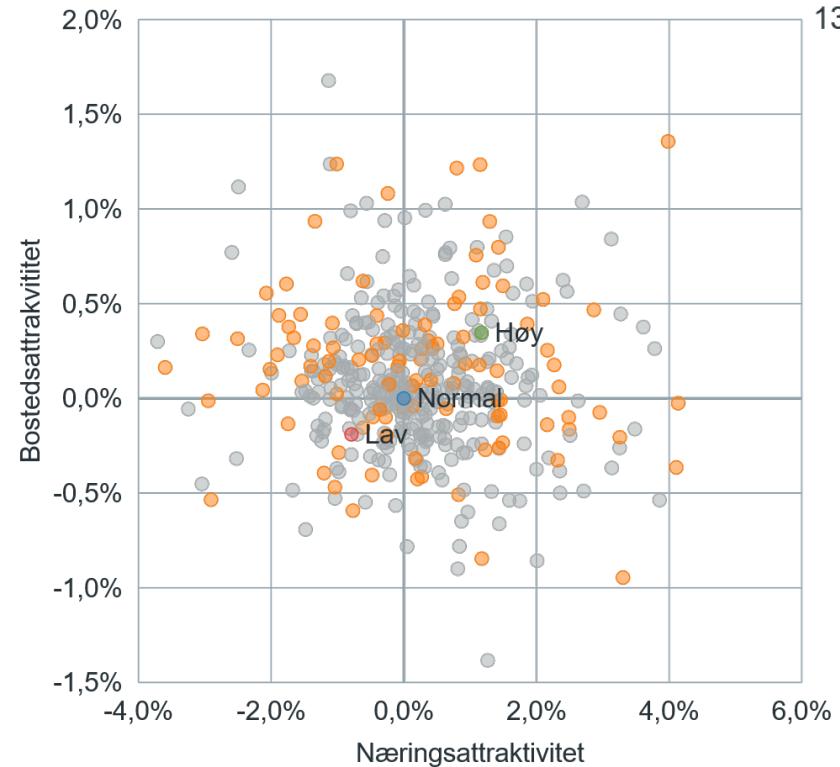
Scenarier

For noen distriktskommuner er det dramatisk forskjell på SSBs og Telemarksforsknings prognoser.

Scenarier

De minst sentrale kommunene vil få langt sterkere befolkningsnedgang i følge Telemarksforsknings modell.

Befolkningsframskrivning for kommunene i sentralitetsklasse 6 (101) kommuner.

Men noen vil greie å skape vekst gjennom å være attraktive for næringsliv og bosetting.

3 konklusjoner:

Det er et stort mulighetsrom (stor usikkerhet) om befolkningsveksten i en enkelt kommune, selv innenfor ett nasjonal scenario.

Det har vært og ser ut til å bli langt sterkere sentralisering av befolkningen enn SSB framskriver.

Selv om framtiden for distriktskommunene samlet sett ser dyster ut, vil det være noen kommuner som greier å skape vekst.

Telemarksforskning

Takk for meg!

Knut Vareide